

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ

Кафедра гісторыі беларускай літаратуры

СЦЯПАНЧАНКА

Ганна Ігараўна

БІБЛЕЙСКІ КАМПАНАЕНТ У ПРАДМОВАХ ДА БРЭСЦКАЙ (1563) І
ГДАНЬСКАЙ(1632) БІБЛІІ

Дыпломная работа

Навуковы кіраўнік:
кандыдат філалагічных навук,
дацэнт У.Г. Кароткі

Допушчана да абароны

«__» _____ 2017 г.

Заг. кафедрай гісторыі беларускай літаратуры

кандыдат філалагічных навук, дацэнт Т.П. Казакова

Мінск, 2017

РЭФЕРАТ

Сцяпанчанка Ганна Ігараўна

БІБЛЕЙСКІ КАМПАНЕНТ У ПРАДМОВАХ ДА БРЭСЦКАЙ (1563) І ГДАНЬСКАЙ(1632) БІБЛІІ

Аб'ём: 55 старонак, 43 крыніцы

Ключавыя словы: ПРАДМОВА, ДЭДЫКАЦЫЙНЫ ЛІСТ, ДЭДЫКАЦЫЯ, РАМКА ТВОРА, МІКАЛАЙ РАДЗІВІЛ ЧОРНЫ, КРЫШТАФ РАДЗІВІЛ, ГДАНЬСКАЯ БІБЛІЯ, БРЭСЦКАЯ БІБЛІЯ, РЭФАРМАЦЫЯ, ВЯЛІКАЕ КНЯСТВА ЛІТОЎСКАЕ, РЭНЕСАНС, БРЭСЦКАЯ ДРУКАРНЯ, ПІНЬЧАЎ, ЖЫГІМОНТ ІІ АЎГУСТ, УЛАДЗІСЛАЎ ІВАЗА

Аб'ект даследавання: прадмова Мікалая Радзівіла Чорнага да Брэсцкай Бібліі (1563) і Крыштафа Радзівіла да Гданьскай Бібліі (1632)

Мэта даследавання: прааналізаваць біблейскі кампанент прадмоў Мікалая Радзівіла Чорнага і Крыштафа Радзівіла ў гістарычным кантэксте

Метады даследавання: культурна-гістарычны, параўнальны, літаратуразнаўчы аналіз.

Вынікі даследавання: прадстаўлены агляд эпохі Рэфармацыі на землях Вялікага Княства Літоўскага і Польскага Каралеўства на падставе навуковых прац С. Падокшына, І. Саверчанкі, С. Акіньчыца, Ю. Лукашэвіча, А. Маграта; пададзена апісанне падрыхтоўкі і выдання Брэсцкай Бібліі; прадстаўлены асноўныя тэарэтычныя пытанні, датычныя паняцця дэдыкацыйнага ліста; праведзены літаратуразнаўчы аналіз прадмоў Мікалая Радзівіла Чорнага і Крыштафа Радзівіла, знойдзены ў іх характэрныя і адметныя рысы дэдыкацыі, раскрытыя асноўныя вобразы і параўнанні;

Актуальнасць даследавання: зроблены шматбаковы літаратуразнаўчы, культурна-гістарычны аналіз прадмоў Мікалая Радзівіла Чорнага і Крыштафа Радзівіла, якія ў беларускім навуковым дыскурсе амаль не разглядаліся.

Галіны прымянення: 1) распрацоўка далейшых прац па польскамоўнай спадчыне прадмоўна-пасляслоўнага комплексу XVI-XVII ст.; 2) уключэнне дэдыкацыйных лістоў Мікалая Радзівіла Чорнага і Крыштафа Радзівіла ў шэраг крыніц аб рэфармацыйнай думцы Вялікага Княства Літоўскага; 3) выкарыстоўванне дадзенага даследавання ў працах аб гісторыі Рэфармацыі ва Ўсходняй Еўропе.

РЕФЕРАТ

Степанченко Анна Игоревна

БИБЛЕЙСКИЙ КОМПОНЕНТ В ПРЕДИСЛОВИЯХ К БРЕСТСКОЙ (1563) И ГДАНЬСКОЙ (1632) БИБЛИИ

Объём: 55 страниц, 43 источника

Ключевые слова: ПРЕДИСЛОВИЕ, ДЕДИКАЦИОННОЕ ПИСЬМО, ДЕДИКАЦИЯ, РАМКА ПРОИЗВЕДЕНИЯ, НИКОЛАЙ РАДЗИВИЛЛ ЧЕРНЫЙ, ХРИСТОФОР РАДЗИВИЛЛ, ГДАНЬСКАЯ БИБЛИЯ, БРЕСТСКАЯ БИБЛИЯ, РЕФОРМАЦИЯ, ВЕЛИКОЕ КНЯЖЕСТВО ЛИТОВСКОЕ, РЕНЕСАНС, БРЕСТСКАЯ ТИПОГРАФИЯ, ПИНЧУВ, СИГИЗМУНД II АВГУСТ, ВЛАДИСЛАВ IV ВАЗА.

Объект исследования: предисловие Николая Радзивилла Черного к Брестской Библии (1563) и Христофора Радзивилла к Гданьской Библии (1632).

Цель исследования: проанализировать библейский компонент предисловий Николая Радзивилла Черного и Христофора Радзивилла в историческом контексте.

Методы исследования: культурно-исторический, сравнительный, литературоведческий анализ.

Результаты исследования: представлен обзор эпохи Реформации на территории Великого Княжества Литовского и Польского Королевства на основании научных работ С. Падокшина, И. Саверченко, С.Акинчица, Ю. Лукашевича, А. Маграта; приведено описание подготовки и издания Брестской Библии; представлены основные теоретические вопросы, относящиеся к понятию дедикационного письма; проведен литературоведческий анализ предисловий Николая Радзивилла Черного и Христофора Радзивилла, найдены в них характерные и отличительные черты дедикации, раскрыты основные образы и сравнения;

Актуальность исследования: проведен многосторонний литературоведческий, культурно-исторический анализ предисловий Николая Радзивилла Черного и Христофора Радзивилла, которые в белорусском научном дискурсе почти не рассматривались.

Сферы применения: 1) разработка дальнейших работ по польскоязычному наследию предисловно-послесловного комплекса XVI-XVII в.; 2) включение дедикационных писем Николая Радзивилла Черного и Христофора Радзивилла в ряд источников о реформационной мысли Великого Княжества Литовского; 3) использование данного исследования в работах об истории Реформации в Восточной Европе

SUMMARY

Hanna Stsiapanchanka

BIBLICAL COMPONENT OF DEDICATION IN THE BREST (1563) AND GDANSK (1632) BIBLE

Content: 55 pages, 43 references

Key words: PREFACE, DEDICATION, DELIMITATION OF BOOK, MIKOLAJ “THE BLACK” RADZIWILL, KRYSZTOF RADZIWILL, GDANSK BIBLE, BREST BIBLE, REFORMATION, GRAND DUKE OF LITHUANIA, RENAISSANCE, BREST TYPOGRAPHY, PINCZOW, SIGISMUND II AUGUSTUS. WLADYSLAW IV VASA.

Object of the study: dedications of Mikolaj “Black” Radziwill in the Brest Bible (1563) and Krysztof Radziwill in the Gdansk Bible (1632).

Purpose of the study: consider of biblical component of dedications of Mikolaj “Black” Radziwill and Krysztof Radziwill in historical context.

Methods used in the study: cultural and historical, comparative, literary analysis.

Findings of the study: it provided an overview of the Reformation in the Grand Duke of Lithuania and Kingdom of Poland (S. Padokshyn, I. Saverchanka, S. Akinchyc, J. Lukashevicha, A. McGrath); it is provided a description of the preparation and publication of the Brest Bible; considered the main theoretical questions of dedication; described the literary analysis of dedication of Mikolaj “Black” Radziwill and Krysztof Radziwill and distinctive features are found, basic figures and comparisons has been considered;

The relevance of the study: conducted a literary, cultural and historical analysis of the dedications of Mikolaj “Black” Radziwill and Krysztof Radziwill, which in the Belarusian scientific discourse almost were not considered.

Applications: 1) the development of futher study on Polish-heritage of dedications 16-17th centuries; 2) inclusion the dedications of Mikolaj “Black” Radziwill and Krysztof Radziwill in a number of sources about the reformation thought of the Grand Duke of Lithuania; 3) use of this study in the works on the history of the Reformation in Eastern Europe.